

Najtańszy miesięcznik popularny,
poświęcony higienie i czystości
w najszerszym znaczeniu tego słowa.

Redakcja i Administracja w Warszawie

ul. Moniuszki Nr. 11, m. 2. — Tel. 73-41.

Skrz. pocz. Nr. 729. - - - Rach. P. K. O. Nr. 15960.

Prenumerata roczna Zł. 6, - - Półroczna Zł. 3, - - Numer pojedynczy **50** gr.

„ „ zagranicą Doi. 2,— lub równowartość.

Ceny ogłoszeń: Wiersz mm. przed tekstem 60 gr. po tekście 50 gr.

Czystość --- jest to fundament zdrowia całego społeczeństwa!

Kto tej zasadzie hołduje, powinien popierać nasz organ prenumeratą i ogłoszeniami; polecać go wszędzie!

Liczymy na poparcie ludzi czystych i prosimy wszędzie żądać „CZYSTOŚĆ”.

Od Administracji.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że podstawą handlu jest — REKLAMA. Żaden handel czy interes nie jest w stanie rozwinąć się bez wydatnej reklamy, — A czyż może być lepsza reklama, jak ogłaszanie się w miesięczniku, przeznaczonym dla wszystkich sfer i środowisk?

Ogłoszenia w piśmie codziennem giną bez śladu po parogodzinnem istnieniu. Natomiast ogłoszenia w „CZYSTOŚCI“, która pozostaje w rękach czytelnika dłużej i rozchodzi się szeroko w stolicy i na prowincji, daje o wiele większą korzyść.

„CZYSTOŚĆ“ rozchodzi się przytem zawsze w większym nakładzie, a wreszcie bywa składany w roczniki, wskutek czego każde ogłoszenie jest jakby nieustającą reklamą. Przytem ogłaszanie się w miesięczniku jest znacznie tańsze (ilościowo) niż w piśmie codziennem.

„CZYSTOŚĆ“, jako miesięcznik apolityczny, notujący wszystko, co ma jakiś związek z czystością życia społecznego, — dotrze niewątpliwie do rąk najszerszych sfer społeczeństwa.

Dlatego też leży w interesie każdego, kto tylko ma coś do ogłoszenia, aby skorzystał niezwłocznie z przystępnych warunków działu ogłoszeń „CZYSTOŚCI“.

Administracja „Czystości“ w Warszawie, ul. Moniuszki Nr. 11, m. 2
Skrzynka pocztowa Nr. 729. — Tel. 73-41

Filja w Częstochowie, Aleja Najśw. Maryi Panny № 10, Telefon № 250,
Skrzynka pocztowa Nr. 104.

Filja w Krynicy (podczas sezonu letniego) willa Alfredówka, pokój № 20.

Ogłoszenia do „Czystości“ przyjmują wszystkie Biura Ogłoszeń w Polsce i Zagranicą oraz Administracja pisma w Warszawie (skrz. poczt. № 729) i filje w Częstochowie i Krynicy.

Na liczne zapytania W. P. stwierdzamy, że filja nasza w Częstochowie specjalnie rozpowszechnia nasz organ w tej dzielnicy Polski, a mianowicie:

W powiecie Częstochowskim, Zawierciańskim, Wieluńskim, Włoszczowskim, Będzińskim, Radomskowskim i Lublinieckim (Górny Śląsk),—„CZYSTOŚĆ“ znajduje się w każdej parafji, w k a ż d e j gminie, u k a ż d e g o wójta i sołtysa, w k a ż d e j szkole, w k a ż d y m urzędzie, w k a ż d y m sklepie, u k a ż d e g o lekarza, przemysłowca, lub kupca, oraz na dworcach, czytelnich, cukierniach i instytucjach społecznych.

Ludność tych 7 powiatów w liczbie około 3 milionów osób, stanowi bardzo poważną klijentelę, szczególnie, jeżeli się zwróci uwagę, że jest to dzielnica uprzemysłowiona, ludność zaś stojąca na dość wysokim poziomie rozwoju umysłowego.

Prosimy tę okoliczność przyjąć pod uwagę!

Z powodu przyczyn od nas niezależnych połączone № 1, 2 i 3 „Czystości“ wypuszczamy razem w formacie powiększonym.

Upraszamy przy wszelkich zakupach itp. powoływać się na „Czystość“.

CZYSTOŚĆ

459600

2416

MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY

ORGAN POŚWIĘCONY HIGIENIE I CZYSTOŚCI

W NAJSZERSZYM ZNACZENIU TEGO SŁOWA.

WARUNKI PRENUMERATY:

Rocznie z przesyłką pocztową 6 złotych
We Francji 40 fr., w Ameryce 2 dol. rocz.
Zmiana adresu 50 gr.

**Konto Czekowe Pocztowej Kasy
Oszczędnościowej Nr. 15-960.**

Adres Redakcji i Administracji:

WARSZAWA, ul. Moniuszki Nr. 11. m. 2.
Telefon Nr. 73-41. — Skrzynka pocztowa Nr. 729.

w Częstochowie informacji udziela się:
ul. Panny Marji 10, Tel. 250 we wtorki i piątki od 7—8 w.

w Krynicy (podczas sezonu letniego) inf. udziela się
willa „Alfredówka” pokój № 20 we wtorki i piątki 3—6 w.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetr. na I-ej str. i
w tekście 60 gr.
za tekstem 50 „

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Cena pojedynczego numeru **50 gr.**

Ogłoszenia dla „CZYSTOŚCI” przyjmują wszystkie Biura Ogłoszeń w Polsce i Zagranicą.

OD REDAKCJI.

Biblioteka Jagiellońska

1003046206

Wobec krajów Zachodu, Polska, niestety, stoi pod względem czystości jeszcze na szarym końcu. Pragnieniem naszym przeto będzie szerzyć zasady czystości w formie popularnej, przystępnej dla mas najszerzych, — abyśmy w tym kierunku kroczyli naprzód, dorównali Zachodowi, a może nawet i prześcignęli go.

Zależy to tylko od nas samych!

„Czystość” wychodzi co miesiąc i porusza wszelkie kwestje, mające jakąkolwiek łączność z higieną i zdrowiem.

Tytuł naszego pisma i godło naszego sztandaru wskazują czytelnikom, iż chodzi nam o czystość ciała, mieszkań, umysłów i serc.

Szczególną uwagę zwracać będziemy na higieniczne warunki życia naszego społeczeństwa i na łamach naszego pisma omawiać będziemy higienę społeczną, jak na przykład. szpitalnictwo, urządzenie zdrowotne miast i wsi; zdrojowisk, uzdrowisk, szkół, ochron, warsztatów pracy itd. itd.

Wszelkie odruchy czy to prywatne, czy też samorządowe, lub państwowe, skierowane ku ulepszeniu stanu zdrowotnego społeczeństwa naszego, będą notowane przez nasz organ możliwie dokładnie.

Wychodzimy z założenia, że polepszenie higienicznych warunków naszego bytowania, podnosi ogólną kulturę społeczeństwa i Państwa.

Spodziewamy się, że wszyscy ludzie dobrej woli, których przecież w Polsce nie brak, poprą nasze usiłowania, czy to w formie prenumeraty, czy też w formie ogłaszania się w piśmie naszym.

Najwybitniejsze siły naukowe Polski i zagranicy łączą się, aby na łamach „Czystości” omawiać kwestje higieny, tak ważne dla kraju i społeczeństwa.

Specjalny kącik pisma naszego poświęcony będzie medycynie społecznej i walce z chorobami, niszczącymi nasz organizm, jak naprz. gruźlica, rak, próchnica zębów itp.

Nie zapomnimy też o kosmetyce, a właściwie mówiąc, o racjonalnem jej stosowaniu.

Zajmujemy się również sportem, oraz sprawą wychowania młodzieży naszej.

„Czystość” wprowadza też u siebie dział p n. „Czystość czynu społecznego”, gdzie omawiane będą wszelkie czyny poświęcenia się, czy to dla dobra ogółu, czy też dla dobra jednostki, ofiarność społeczno-materjalna, lub też fizyczna.

Nasze obecne życie jest smutne i daleko odbiega od ideału.

Akc. Nr. 424/29
A4

Z tem żywszą troską będziemy zbierać i notować najpiękniejsze przejawy ludzkiej dobroci, szlachetności i bezinteresowności, będziemy odnajdywać skromne egzystencje, pełne cichych poświęceń i ukrywanych przed światem bohaterstw; będziemy podnosić je na Kapitol sławy i chwały.

Prosimy więc naszych czytelników dzielić się z nami wszystkimi podobnymi przejawami, które decydują o tryumfie światła nad mrokiem, dobroci i szlachetności nad zimnem samolubstwem.

„Czystość” posiada korespondentów w najważniejszych ośrodkach myśli Polski i zagranicy, uprasza jednak wszystkich, sprzyjających naszej idei, o dostarczanie nam materiału, godnego zanotowania.

Instytucje rządowe i prywatne, stowarzyszenia kulturalno-oświatowe i sportowe prosimy o wszelkich swych krokach, skierowanych ku podniesieniu higieny i czystości, stale nas informować, załączając fotografie lub klisze odpowiednie.

„Czystość” jest to najtańsze pismo popularne, ilustrowane, dostępne dla mas najszerzych, bo kosztuje tylko zł. 6.—rocznie. Nr. pojed. 50 groszy; zagranicą Dol. amer. 2.— lub równowartość.

Każdy inteligentny i oświecony człowiek poprze nas chyba, a W. P. znajdzie się w szeregu tych ludzi, — napewno!

REDAKCJA.

Wobec tego, że „Czystość” znajdować się będzie w poczekalniach lekarzy, w szpitalach, szkołach, sanatoriach, cukrowniach, czytelnich, zdrojowiskach, stacjach kolejowych, urzędach i wogóle tam, gdzie ludzie się zbierają,—ogłoszenie w naszym organie ma kolosalne znaczenie reklamowe, to też „Czystość” liczy na poparcie W. P. i ma nadzieję, że się nie zawiedzie.

Prosimy skorzystać z załączonej deklaracji, czeku P. K. O. Nr. 15.960 i zapisać się w poczet prenumeratorów i inserentów „Czystości”, zaechęcając do tegoż swych przyjaciół i znajomych.

ADMINISTRACJA.

Jak Ameryka wprowadza w życie hasło: „zdrowa dusza w zdrowym ciele”.

Wrażenia szefa służby sanitarnej W. P., generała Roupperta, z kongresu lekarzy w Stanach Zjedn.

Szef służby sanitarnej W. P., generał brygady dr. St. Rouppert, uczestniczył w r. b. wraz z pułkownikiem d-rem B. Zaklińskim w obradach tegorocznego kongresu stowarzyszenia lekarzy wojskowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej w Carlisle.

W wykładzie d-ra Roupperta, wygłoszonym na posiedzeniu naukowej sekcji sanitarnej towarzystwa wiedzy wojskowej w Warszawie o-mówił generał organizację i pracę amerykańskich wojskowych szkół wojskowo-lekarskich, szkół dla pielęgniarek wojskowych, szpitali i ambulatorjów wojskowych i cywilnych, system wykładów klinicznych, troskliwość wielkich przedsiębiorstw o zdrowie i życie swych pracowników, organizację wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego uczniów, studentów i rezerwistów. Troskliwość dowództwa armji i marynarki wojennej Stanów Zjednoczonych o stan zdrowia żołnierzy jest bardzo wielka.

Szkoły sanitarne wojskowe Stanów są zorganizowane wzorowo pod względem metodyki szkolenia, a właściwie doszkalania lekarzy i wyposażenia materialnego. Na czele szkół tych stoi szkoła w Waszyngtonie i w Carlisle (szkoła typu polowego). Armja i marynarka wo-

jenna Stanów rozporządzają największą w świecie fachową biblioteką w Waszyngtonie i znakomicie urządzone muzeum. Każda dywizja piechoty armji Stanów rozporządza własnym pułkiem sanitarnym (około 1000 ludzi), świetnie wyposażonym w środki sanitarne i przewozowe. Pułki te mają z sobą nawet specjalne łapki na muchy, przenośne ustępy i zakłady niszczenia śmieci dla całej dywizji.

Szpitaly i ambulatorja cywilne wyposażone są znakomicie tak pod względem budynków, jak i urządzeń i środków leczniczych, rząd bowiem, samorządy i społeczeństwo nie żałują środków na nie (w tej chwili New York buduje nowy szpital kosztem 21.000.000 dolarów).

Studenci podlegają bardzo dokładnym badaniom lekarskim i to nawet w takich szczegółach, jak postawa i użębie i muszą poddawać się w razie stwierdzonej potrzeby, leczeniu, a nawet operacjom. Uczniowie i studenci muszą się ćwiczyć systematycznie w obranej i stosownej dla nich gałęzi sportu, a już obowiązkowo niemal w pływaniu.

Poszczególne uczelnie wyższe wykuczają z grona studentów tych, którzy w pewnym oznaczonym czasokresie nie osiągnąją pewnego sto-

pnia rozwoju fizycznego, a zwłaszcza sportowego (pływackiego przede wszystkim). Rozwój fizyczny idzie w kierunku możliwego zwiększenia bardzo szybkiej sprawności fizycznej, koniecznej w obecnym pełnym niebezpieczeństwie życia ulicy.

Organizacja wychowania sportowego, bardzo kosztowna, jest w ten sposób przeprowadzona, by mecze sportowe wychowanków uczelni, dla wszystkich jako widzów dostępne, utrzymywały swymi dochodami wydatki sportowe uczelni i studentów.

Praca nad przysposobieniem wojskowemu przeprowadzona jest w szkołach średnich, wyższych oraz w specjalnych szkołach kadetckich, a wreszcie przy pomocy specjalnych związków dobrowolnych szeregowych, podoficerów i oficerów rezerwy.

Studenci College'ów (zakłady pośrednie pomiędzy szkołami średnimi i wyższymi) wybierają sobie z chwilą wstąpienia do szkoły dobrowolnie pewien rodzaj broni i służby wojskowej i w czasie swych studiów i wakacji szkolą się w nich tak dobrze, iż z chwilą ukończenia College'u, otrzymują awans na oficera rezerwy danej służby.

Rezerwiści armji i marynarki od-

bywają również dobrowolnie co tydzień, dwugodzinne ćwiczenia lądowe lub okrętowe w portowych okrętach szkolnych, a w czasie lata idą na 6-tygodniowe uzupełniające ćwiczenia polowe.

Z kolumną polską zetknął się gen. Rouppert w Buffalo i Bostonie, stwierdził przytem wielką powagę, jaką nasze organizacje i społeczeństwo wychodźcze cieszy się w Stanach. W Bostonie np. w czasie odsłonięcia pomnika Kościuszki senator tego miasta przywiózł Polonji tamtejszej specjalne pismo prezydenta Coolidge'a z życzeniami.

Ogólną charakterystykę życia amerykańskiego zamknął gen. dr. Rouppert w hasło: „Szybciej, dalej, wyżej”. Hasło to wcielają praktyczni Amerykanie w czyn codzienną swą pracą w każdej dziedzinie swej działalności, a wynikiem tego jest nieznaną u nas radość życia, wido-

Przy wszelkich zakupach,
zamówieniach itp. powoływać
się prosimy na „CZYSTOŚĆ“

Zwracamy uwagę
na **kupon pamiątkowy!**

czna w Stanach na każdym niemal kroku.

Lekarz-Dta Michał Grejniec.

Czystość uzębienia i jamy ustnej.

a) Kiedy trzeba plombować zęby?

Niektórym się pewnie zdaje, że pytanie powyższe jest zgoła zbędne.

Większa część czytelników wręcz
odpowie: — wtedy, gdy zabolą!

I właśnie w tej odpowiedzi tkwi

zło naszego poglądu na zęby i niezrozumienie całej kwestji.

Większa część naszego społeczeństwa uważa, niestety, że zęby należy leczyć i plombować wtedy, gdy bola.

Często się zdarza, że pojawia się pacjent z miną zadowoloną twierdząc, że nigdy jeszcze nie leczył swych zębów, gdyż nigdy go nie bolały.

Badanie zaś jamy ustnej wykazuje ogromny defekt w uzębieniu.

Dużo jest zębów zgniłych, nadpsutych, spróchniałych, czasami nawet i wielki brak zębów, a bólu jednak nie było.

W tem właśnie tkwi nasze nie-
dbalstwo pod tym względem.

W Europie Zachodniej, szczególnie zaś w Zjedn. Stanach Am. Północnej już od 6-ciu lat każde dziecko przymusowo jest badane przez lekarza-dentystę i wszelkie

Dr. Antoni Zwolański.

Czystość w Holandji i... u nas

Obrazek z natury.

Było to—oczywiście nie u nas—ale w jednym z większych miast holenderskich, tam, gdzie, według wiary powszechnej, myją liście na drzewach i szorują kominy we wnóż, a panie gospodynie szorują — to fakt! schody domowe i tro-tuar uliczny przed kamienicą.

Obrazek, wywołujący szczerą lawinę śmiechu u nas — a jednak to nie „na śmiech” powiedziane.

Szedłem sobie jedną z ulic. Pusto było, przedemną, w odległości jakich pięćdziesięciu kroków, włókł się pomału jakiś starowina ośmdziesięcioletni, o kiju, skurczony we dwoje.

Wtem przez jakąś nieostrożność, wypadł z okna mały skrawek papieru i łagodnie ułożył się na środku chodnika, tuż przed moim „przodownikiem”.

I teraz zajaśniała cała dusza holenderska. Starowina nie mógł obojętnie przejść około papierka, leżącego na ulicy, — nie pozwoliła mu na to jego natura i poczucie porządku. Dowłócił się do nieszczęsnego papierka, wsparł mocniej na lasce, schylał się, schylał biedactwo, jęcząc przytem żałośnie, ale zanim ja zdążyłem podbiec, uchwycił go drżącemi rękami i wrzucił z tryumfem do pobliskiego kosza.

No! — pomyślałem — gdyby to nasi warszawiacy i nie-warszawiacy widzieli, — tożby dopiero się uśmieli z biednego staruszka.

Ale... to nie było „do śmiechu”.

Jak my wyglądamy w zestawieniu z tym faktem, prawdziwym, niewyssanym z palca?...

Zestawmy to z faktami naszej ulicy.

Nie zaglądamy już za Żelazną Bramę, ani na Smoczą, albo gdzieś na Tarczyńską, ale przejdźmy się po Marszałkowskiej, czy Krakowskiem Przedmieściu.

Przystanek tramwajowy...

Ludzi pełno, eleganckich i mniej eleganckich, bojowników o lepszą przyszłość i nie-bojowników, w pobliżu posterunkowy P. P... Wszystko w porządku.

Sunie tramwaj. Zazgrzytał, zadzwonił, stanął. Wychodzi cała „kupa” ludzi. Każdy, a przynajmniej co drugi, ma bilet tramwajowy w ręku — (niektórzy mają „estetyczny” zwyczaj i nieomylny dla kontroli, trzymać taki bilet w dłach własnych... smacznego! — a jak to pięknie wygląda! — powinny być w tramwajach oprócz zegarów, jeszcze lustra... ludzie wielebny się z tych luster nauczyli). — Ale już z tem mniejsza.

Wychodzą więc ludzie z tramwaju, spieszą się, tłoczą (jak zwykle u nas).

Na trotuarze, obok słupa przystankowego, stoi kosz do papierów umyślnie tam ustawiony na bilety tramwajowe. Ale... spryciarz, — dobre miejsce sobie wybrał. Ma święte życie. Widok wspaniały, ruch, aż się dusza śmieje, coraz to jakieś nowe twarze... rozmowy ciekawe... a roboty nic... bo ktoby tam rzucał bilet zmięty do kosza! Może jakiś tam skrupulat, stary emeryt, który ma wiele czasu. Rzuca się na jezdnię, albo na chodnik, albo

jeszcze prościej, na podłogę tramwaju przy wysiadaniu... bo, przecież, już i tak człowieka „nie nakryją”.

To też obok przystanków tramwajowych, aż miło spojrzeć, tyle do wodów na ziemi, że tramwaje nie bankrutują.

Miałby się z pyszna nasz holer-
derski staruszek — umarłby na
pewno na udar sercowy, albo
wprost z wycieńczenia, gdyby mu
wypadło przejść od rogu Żłotej do
Dworca Głównego... bo przecież
musiałby każdy papierek podnieść.

A w pociągach, na pocztę, przy nalepianiu na listy znaczków, kiedy się to, bez chwili wahania, rzuca na ziemię skrawki papieru, służącego jako obramowanie do znaczków

A, panowie palacze, — jak to pięknie wygląda, jak jezdnie i troty ary dymią od niedopałków... Znać, że kraj uprzemysłowiony i bogaty.

A bywa jeszcze gorzej... już nie-tylko rzuca się papiery... ale (zbrod-
nia przeciw bezpieczeństwu publi-
cznemu — w przekonaniu każdego
europejczyka! — bez ceremonji
pluje się na oczach wszystkich na
ulicę i nawet (o zgrozo!) wyciera
nos... A od czego chusteczki, pa-
nowie?

Powiem wam nowinę. W Szwajcarii za splunięcie na ulicę płaci się... 250 franków szwajc. kary, to znaczy koło 600 naszych złotych.

Jedźcie do Szwajcarii, albo sprowadźcie tutaj kontrolerów szwajcarskich — tobyśmy się wszyscy prędko nauczyli czystości.

A tymczasem pamiętajcie o biletach tramwajowych, o papierkach, niedopałkach, ogryzkach, pestkach

zaczątki próchnicy zostają plombowane.

Rysunek I przedstawia ząb zdrowy, który z wierzchu pokryty jest szkliwem, t. zw. emalją.

Pod tą emalją znajduje się druga warstwa kostna t. zw. zębina, czuła na wszelkie działania atmosferyczne i kwasy.

W samym środku zaś zęba znajduje się miazga zębowa, czyli t. zw. nerw zęba, najczulsze jego miejsce.

Gdy skutek działania próchnicy zębów, najgroźniejszej choroby zębów, emalja się rozkłada, za nią zaś wnet poddaje się zębina, próchnica maćkami swemi dociera do nerwa i powstaje wtedy ten straszny ból zęba, którego się wszyscy tak boją.

Czy można zapobiedz temu bólowi?

Owszem,—jeżeli się zawczasu zęby plombuje i nie dopuszcza się próchnicy do wnętrza zęba.

Zasadą lecznictwa jest, jak wiadomo, myśleć, że lepiej zapobiedz chorobie, niż ją leczyć.

Chorobom zębów w większości wypadków można zapobiedz.

Należy tylko co pół roku poddawać się oględzinom lekarza-d-ty i plombować zęby, gdy otwór w zębie jest mały i nie głęboki.

Rysunek II przedstawia ząb już nadpsuty, ale próchnica do nerwa jeszcze nie doszła.

Odpowiednie plombowanie, uwidocznione na rysunku, zapobiega bólowi zęba.

Nie należy więc nigdy czekać aż połowa zęba się zepsuje i próchnica dotrze do miazgi, wystarczy, gdy $\frac{1}{10}$ lub $\frac{1}{5}$ część jest spróchniała. — Już wtedy przez plombowanie zapobiega się nieprzespanym nocom i cierpieniom, które nie jednego aż do warjacji doprowadzają.

Kto zaś zaniedbuje swe zęby, ten sam sobie jest winien że cierpi na bóle, niszczy fundament swego zdrowia i naraża się na choroby kiszek, żołądka i nawet na raka.

Dr. Marcełi Rozen.

O nowym sposobie leczenia żylaków na nogach.

Co to za żylaki?

U niektórych ludzi, spędzających dużo czasu przeważnie w pozycji stojącej, można zauważyć na nogach rozszerzone żyły, wypełnione krwią ciemno-niebieską. Są to tak zwane żylaki. Przyczyna pojawiania się żylaków polega na tem, że krew normalnie odpływająca od nóg do serca, wskutek pewnych chorób, o których nie mogę się tu bliżej rozwodzić, gromadzi się w większej ilości w żyłach, będących na nogach i w ten sposób żyły te ulegają rozszerzeniu.

Dlaczego należy leczyć żylaki?

Żylaki niewielkich rozmiarów nie sprawiają chorym wielkich dolegliwości, jednakowoż bardzo często posiadacz takich żylaków, szczególnie o ile chodzi o płeć piękną, chce się ich pozbyć, gdyż jest to rzecz nieestetyczna, szpeci bowiem piękne nóżki pań, okryte cienką jedwabną pończochą. Żylaki większych rozmiarów sprawiają choremu znaczne dolegliwości, gdyż wywołują uczucie ciężaru w nogach. Jeżeli żylaki trwają długi czas, mogą na nogach powstać wskutek złego krążenia krwi, róż-

ne choroby skórne, szczególnie pryszczycy oraz wrzody, które są bardzo uporczywe i których wyleczenie jest rzeczą trudną, a czasem nawet niemożliwą, o ile przedtem żylaki nie są gruntownie wyleczone. Na szczęście jesteśmy teraz w stanie w bardzo krótkim czasie wyleczyć radykalnie żylaki największych nawet rozmiarów. Po wyleczeniu żylaków, pryszczycy i wrzodzenia goją się bardzo szybko, nieraz bez specjalnego leczenia, wystarczy bowiem jedynie usunięcie żylaków, które były główną przyczyną powstawania pryszczycy i wrzodzeń na podudziu.

Leczenie żylaków dawniej, a teraz.

Dawniej leczenie żylaków było rzeczą dość trudną. Jeżeli żylaki były rozmiarów niewielkich, zalecano choremu noszenie gumowych pończoch wzgl. opaski elastycznej. Nie było to leczeniem radykalnym, gdyż przez noszenie pończoch wzgl. opaski chory się nie pozbywał żylaków. Żylaki pozostały takie, jakie były. Noszenie pończoch sprawiało choremu tylko pewną ulgę, gdyż nie odczuwało się ciężaru w nogach i zapobiegało powstawaniu na nogach pryszczycy i owrzodzeń. Natomiast samo noszenie takich pończoch wzgl. opasek elastycznych przez lata całe było dla chorego rzeczą bardzo uciążliwą. O ile żylaki były bardzo wielkich rozmiarów, usuwało je drogą poważnej operacji, która wymagała od chorego pozostawania w łóżku w przeciągu kilku tygodni. Narażało to chorego na poważne straty materialne, gdyż oprócz znacznych kosztów, związanych z leczeniem, pozbawiało chorego możliwości zarabkowania na okres paru miesięcy. Bardzo często nawet po takiej radykalnej operacji, żylaki powracały. Obecne leczenie jest znacznie prostsze, polega bowiem na zastrzykiwaniu przez lekarza pewnych lekarstw, które w krótkim czasie wywołują zupełny zanik żylaków. Leczenie to jest absolutnie bezbolesne i nie przeszkadza choremu w jego pracy zawodowej. Ilość zastrzyków zależna jest od wielkości i ilości żylaków i od wrażliwości danego chorego. Naogół wszyscy chorzy znoszą dobrze to leczenie. Żadnych przykrych następstw od stosowania tego leczenia u nikogo nie spostrzeżono. Leczenie to jest radykalne, gdyż raz na zawsze usuwa żylaki. Żylaki leczone tym sposobem nigdy nie powracają. Jeżeli

Krynica - Parcela

do sprzedania około 600 m. kw. Wiadomość w Adm. „Czystości” w Warszawie Skrz. pocztowa Nr. 729 dla „Filji w Krynicy”

Dr. A. Szwarz Choroby
oczu
mieszka obecnie
Warszawa, ulica Żórawia Nr. 40.

Dr. L. Lewin Tłomackie 2
róg Bielańskiej
Warszawa.
Weneryczne i niemoc. płc. od 9 r. do 9 w.

żylaki są rozmiarów niewielkich można za pomocą 4—5 zastrzyków wyleczyć, przy bardzo wielkich żyłakach potrzeba nieraz 15 do 20

Kiedy nie wolno leczyć żyłaków?

Przed przystąpieniem do leczenia żyłaków należy chorego dokładnie zbadać, albowiem u niektórych pacjentów nie można stosować przy leczeniu żyłaków metody francuskiej, polegającej na zastrzykach. Nie wolno stosować tej metody u ludzi, cierpiących na sklerozę naczyń, u chorych na serce, na nerki, u kobiet będących w stanie odmiennym. U tych ostatnich można przystąpić do leczenia 3 miesiące po porodzie. Nie wolno stosować tej metody u osób, które po porodzie chorowały na zapalenie głębokich żył.

O czym każdy chory na żyłaki wiedzieć powinien?

Każdy wyleczony z żyłaków oraz każdy cierpiący na żyłaki względnie mający skłonność do powstawania żyłaków nowych, powinien ściśle się stosować do następujących przepisów.

1) Nie stać na nogach w przeciągu dłuższego czasu, gdyż u niektórych ludzi jest to często przyczyną żyłaków.

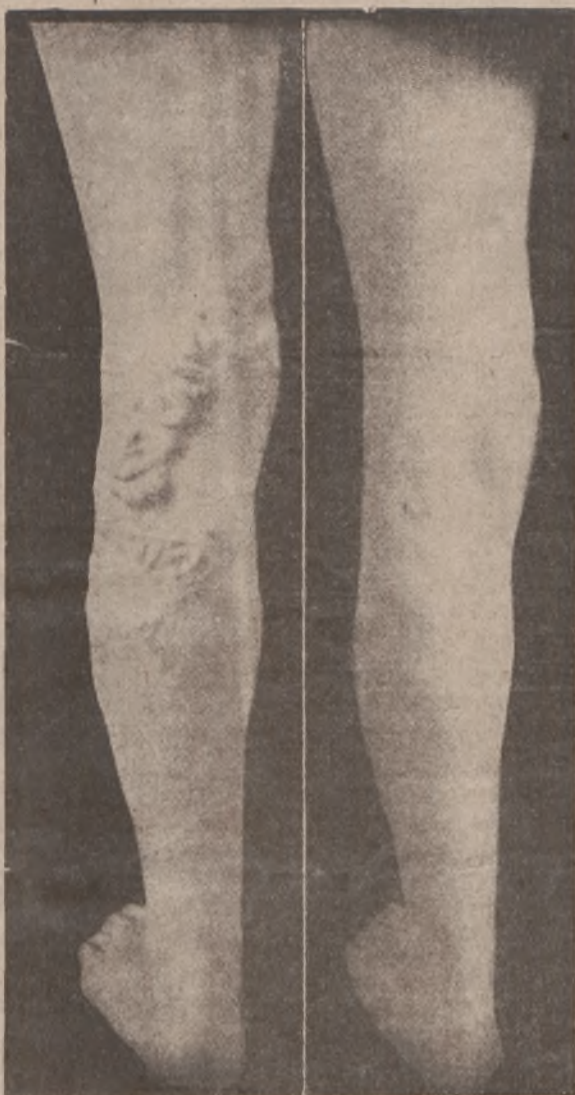
2) Podczas spania należy coś położyć pod nogi, aby nogi znajdowały się na nieco wyższym poziomie, niż tułów. Dzięki takiej pozycji, krew z nóg łatwiej odpływa do serca, co przeciwdziała rozszerzaniu się żył.

3) Należy energicznie zwalczać obstrukcję. U ludzi nie mających regularnego stolca, żyłaki zjawiają się o wiele szybciej i łatwiej, niż u ludzi, mających stolec regularny.

4) Dobrze robi codzienny masaż nóg, gimnastyka szwedzka, kąpiele słoneczne i morskie, należy natomiast unikać zbyt forsownych ćwiczeń cielesnych. Zaleca się także dużo spacerować na świeżym powietrzu. Szczególnie pożądanym jest, aby, bezpośrednio po podniesieniu się z łóżka zrana, chodzić po pokoju w przeciągu kilku minut na zmianę na palcach i na piętach. Rozumie się, że każdy cierpiący na żyłaki powinien być pod stałą obserwacją lekarską.

zastrzyków.

Rysunek poniższy przedstawia nogę z żyłakami przed leczeniem i po leczeniu.

Ochronne szczepienie przeciwgruźlicze.

Uchwały konferencji ogólnokrajowej.

Dnia 17 b. m. odbyło się w państwowej szkole higieny pod przewodnictwem prof. Michałowicza wielka ogólnokrajowa konferencja w sprawie ochronnych szczepień przeciw gruźlicznym metodą prof. Calmette'a, zwołana z inicjatywy polskiego związku przeciw gruźlicznemu i państw. zakładu higieny. Po referatach dr. Paradistala i doktora Wierzbowskiego rozwinęła się ożywiona dyskusja.

Zebrani uchwalili zorganizować ochronne szczepienia przeciwgruźlicze w szerszym niż dotąd zakresie i w tym celu przystąpić do zorganizowania komitetów miejscowych, składających się z dyrektorów zakładów naukowych, klinik

i szpitali dziecięcych, fachowych delegatów kas chorych i ciał samorządowych, by stworzyć należytą rękomię przeprowadzenia szczepień według naukowych wskazań chwili obecnej. Konferencja uchwaliła pozbawienie do rządu, samorządów i związków kas chorych o przyznanie odpowiednich funduszy na organizację szczepień oraz do min. rolnictwa i do centrali towarzystw rolniczych o zorganizowanie planowanej akcji zwalczania gruźlicy metodą Calmette'a u bydła, które w wielu wypadkach jest źródłem zarażenia gruźliczego u ludzi.

Kłeska mieszkaniowa w Polsce będzie zlikwidowana.

46,000 nowych izb corocznie.

Ministerstwo robót publicznych opracowało projekt wzmożenia akcji budowlanej w celu poprawy stosunków mieszkaniowych w miastach. Projekt ten opiera się na dwóch podstawach: 1) na obniżeniu kosztów budowy i 2) na uruchomieniu długoterminowego kredytu znacznie większego od tego, którym obecnie rozporządzamy, a zarazem tańszego.

Obniżenie kosztów budowy, na pozór nierealne, da się przeprowadzić przez obniżenie ceny gruntu pod budowę (mogą być używane pod budowę grunty państwowe po cenie 20 — 30 proc. szacunku przedwojennego, względnie gminne instytucji społecznych i t. p.), przez normalizację budowy i budowę domów według jednego schematu, wreszcie przez zastosowanie ulgowych taryf przewozowych dla materiałów budowlanych (cegła, cement, wapno, drzewo budulcowe i t. d.).

Dla uruchomienia kredytów długoterminowych projekt przewiduje wprowadzenie nowego podatku, względnie dodatku do państwowego podatku od nieruchomości. Państwowy podatek od nieruchomości miejskich wynosić będzie w 1928 r. — 7 proc. Ministerstwo proponuje podniesienie tego podatku do 28 proc. Podatek ten ściągany byłby od 1.IV 1928 r., t.j. od chwili, gdy komorne dla wszystkich mieszkań, z wyjątkiem jednoizbowych dosięgnie 100 proc. komornego przedwojennego. W praktyce zatem 72 procent dochodu brutto z czynszu pozostałoby właścicielowi, 7 procent przypadłoby na podatek państwowy, 21 proc. zaś na dodatek do tego podatku.

Roczny wpływ z tego tytułu wynosiłby 105 milionów złotych, a więc sumę dość znaczną. Łącznie

z podatkiem państwowym od nieruchomości, z podatkiem od lokali i ewentualnem wciągnięciem w akcję kapitałów prywatnych, przysięgając można, że tym sposobem uruchomiłoby się na cele mieszkaniowe fundusz w wysokości ponad 180 milionów złotych rocznie. Licząc koszt jednej izby na 4.000 zł. dałoby to efekt przeszło 46.000 nowych izb rocznie.

Projekt ten wkrótce przedłożony będzie do aprobaty komitetowi ekonomicznemu ministrów.

Przymus wodociagowy i kanalizacyjny został wprowadzony rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej. Brud i niechlujstwo będzie energicznie zwalczane.

W Nr. 32 „Dziennika Ustaw” ogłoszono dwa rozporządzenia Prezydenta Rzplitej, mające doniosłe znaczenie dla sprawy zwalczania brudu i niechlujstwa w miastach i miasteczkach polskich.

Pierwsze — to rozporządzenie o zaopatrywaniu ludności w wodę, drugie — to rozporządzenie o usuwaniu nieczystości i wód opadowych.

Pieczą nad należytym zaopatrzeniem ludności w wodę do picia i dla potrzeb gospodarczych należy do obowiązku gmin, które muszą zbudować i utrzymywać odpowiednie urządzenia wodociagowe.

Tak samo do obowiązku gmin należy pieczę nad należytym usuwaniem nieczystości i wód opadowych. W tym celu we wszystkich gminach, liczących powyżej 25.000 mieszkańców, muszą być założone urządzenia kanalizacyjne, w innych zaś gminach — urządzenia zastępcze. W gminach, liczących powyżej 10.000 mieszkańców, musi być wprowadzone usuwanie śmieci i odpadków z poszczególnych posesji.

Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem robót publicznych wyznaczy poszczególnym gminom termin do przedłożenia projektów urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych celem ich zatwierdzenia przez właściwe władze państwowe.

Jeżeli w ciągu roku od daty tego wyznaczonego terminu nie przystąpi do robót wodociagowych i kanalizacyjnych, władza państwowa, sprawująca nadzór nad samorządem gminnym, uprawniona będzie do wystawienia odpowiednich sum do budżetu odpornej gminy.

Do czasu wprowadzenia wystarczających urządzeń wodociagowych gminy obowiązane są budo-

wać i utrzymywać studnie publiczne. Termin określają władze państwowe, nie dłuższy wszakże, niż 2-letni.

Ponadto we wszystkich gminach muszą być pobudowane ustępy w gmachach publicznych oraz na placach i ulicach, w miarę możliwości w podziemiu.

Rozporządzenia o przymusie wodociagowym i kanalizacyjnym w gminach już obowiązują, weszły bowiem w życie na całym obszarze państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, z dniem 19-ym ub. m.

DZIAŁ

„Czystość czynu społecznego”

W dziale tym, jak już zaznaczyliśmy, zamieszczać będziemy wszelkie czyny szlachetne i czyste czy dla dobra ogółu, czy też dla dobra jednostki.

Prosimy wszystkich ludzi dobrej woli zawiadomić nas o faktach godnych zanotowania.

Na czele tego działu umieszczamy podobiznę siewcy „czystości” w kraju w najdobitniejszym znaczeniu tego słowa.

Minister Spraw Wewn. General Składkowski.

Jest nim nasz obecny Minister Spraw Wewnętrznych General Felician Sławoj-Składkowski.

Mieliśmy różnych ministrów na tej posadzie. Sprawy czystości prze ważne były załatwiane biurokratycznie, bez serca i głębokiego wnikięcia w tę sprawę.

Min. Składkowski szerzy czystość nie papierowo, lecz czynem osobistym.

Jak huragan zjawia się tam nie-

spodziewanie, gdzie brud szerzy się i zatacza kręgi coraz większe.

Jak błyskawica oświecla on morze nieczystości. Jego zjawienie się działa jak różdżka czarodziejska. Wszędzie brud znika i zaprowadza się porządki niezbędne.

Przytaczamy doniosły ostatni oświadczenie Jego, który tchnie prawdziwym uczuciem obywatelskim, a nie biurokracją:

„Nadchodzący okres wiosenny umożliwi ponowne podjęcie akcji podniesienia sanitarnego i estetycznego poziomu kraju. W związku z tem przypominam pp. wojewodom jeszcze raz podstawowe moje wymagania, zawarte w dotychczasowych zarządzeniach. Żądam, aby wynikiem powyższej akcji było:

1) w osiedlach miejskich — czystość na placach, ulicach i podwórzach domów, czysty ustęp i zamykany śmietnik w obrębie każdej posesji, bezwzględny porządek w hotelach i restauracjach; 2) w osiedlach wiejskich — polecam zwrócić specjalną uwagę w okresie wiosennym i letnim na wzorowe urządzenie studzien oraz używalność istniejących wychodków; co do wychodków dotychczas z jakichkolwiek względów powstających niewystawionych — wyznaczam ostateczny termin 1 listopada r. b., a to ze względu na obciążenie ludności wiejskiej w okresie letnim pracami w polu oraz częstokroć istniejącą niemożność materialną z powodu przednówka. Stosowne ogłoszenia o tym terminie mają być niezwłocznie umieszczone na widocznym miejscu we wszystkich urzędach gminnych; 3) zadrzewienie placów i ulic w miastach i wsiach; 4) wzorowy porządek w posesjach miejskich i wiejskich, mieszczących urzędy publiczne; przed domami urzędów możliwie dużo zieleni — ogródki z kwiatami.

Przy tej sposobności jeszcze raz ostrzegam przed nadużyciami i nieżyciowem wykonywaniem moich zarządzeń, jak np. wymaganie śmietników po wsiach, cementowanych dołów kloacalnych, żądanie natychmiastowego wywożenia nawozu na pole itp. Tego rodzaju nonsensy, jako prowadzące jedynie do chaosu i niezadowolonej ludności uważać będę jako dowody niezdatności odpowiednich urzędników do służby państwowej, wskutek czego zostaną oni niezwłocznie zwolnieni.

Ostrzegam również przed bezduśzną i szablonową stosowaniem kar administracyjnych. W rękę administracji i policji znajduje się bowiem szereg innych środków, które winny być użyte w celu nakłonienia ludności do zastosowania się do wymagań sanitarnych i estetycznych.

LECZNICA

Polskiego Czerwonego Krzyża

63 MARSZAŁKOWSKA 63

róg Pięknej. Tel. 59-77.

Wszystkie specjalności od 9 r. do 8 w.
Rentgen. Diatermia. D'Arsonval. Lam-
py kwarcowe. Sollux Elektryczcja. A-
Analizy. Szczepienia.

Za najgorliwszych i najsprawniejszych będę uważał nie tych starostów, lekarzy powiatowych, powiatowych komendantów policji państwowej, wójtów i komendantów posterunków, którzy nałożyli względnie spowodowali nałożenie największej ilości kar, ale tych, którzy doprowadzili do uporządkowania osiedli bez stosowania kar, względnie przy najmniejszej ich ilości.

Polecam pp. wojewodom ponownie przypomnieć podwładnym sobie urzędnikom wszystkie dotychczasowe moje zarządzenia w kierunku asenizacji osiedli ludzkich i wpoić w nich stale podkreślaną przezemnie zasadę, że podniesienie zdrowotnego i estetycznego stanu kraju jest sprawą pierwszorzędną wagi dla społeczeństwa i przyczyni się w duży stopniu do wzmocnienia autorytetu administracji państwowej.

Wymagam zatem dalszej intensywnej akcji, do której winien przy czynić się każdy urzędnik, a która będzie przezemnie nadal kontrolowana z całą bezwzględnością”.

Zanotować możemy też fakt dodatni, gdzie podczas inspekcji Min. Składkowskiego burmistrz otrzymał specjalne podziękowanie za owocną pracę nad czystością miasta.

Jest nim burmistrz m. Olkusza p. inż. Starkiewicz. Bylibyśmy bardzo zadowoleni, gdybyśmy takich faktów mogli podać coraz więcej.

Ś. p. Aleksander Freyer przy ratowaniu płonącej biblioteki w Dziukowie zapłacił życiem za ten czyn szlachetny.

Pamięć Jego czynu niech nie będzie zapomniana.

W ubiegłym miesiącu zakończyła życie sędziwa b. p. Ludwika Wawelbergowa, fundatorka Domów Robotniczych w Warszawie.

Budowa domów robotniczych staje się obecnie wprost rzeczą niezbędną i zrozumiałą przez wszystkich mężów stanu. Nieboszczka tę kwestję rozwiązała jeszcze wtedy, gdy nikt się serjo nad tem nie zastanawiał.

W najbliższym numerze podamy szczegółowe dane co do tej szlachetnej fundacji.

Kronika Czystości.**„Dni Zdrowia” w Polsce.**

W dniu 23 marca r. b. u p. Marszałkowej Piłsudskiej w Belwedrze odbyło się zebranie Komitetu Pań, organizującego „Dni Zdrowia” na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Zjazd higienistów.

W d. 28 z. m. odbyło się we Lwowie, pod przewodnictwem profesora Nowickiego, prezesa lwowskiego Tow. higienicznego, posiedzenie z udziałem przybyłego z Warszawy dr. Józefa Polaka, na którym ustalono ostatecznie termin szóstego zjazdu higienistów polskich, który miał odbyć się w czasie Zielonych Świątek, lecz z powodu zjazdu lekarzy słowiańskich w Pradze musiał być odłożony. Ostatecznie na rzeczonym posiedzeniu uchwalono odbyć zjazd w dn. 7 — 9 lipca we Lwowie, po czym ma odbyć się wycieczka do miejscowości leczniczo-klimatycznych wschodniej Małopolski: Jaremcza, Żabiego, Kosowa i Zaleszczyk. O klimacie tych ostatnich miejscowości w ostatnich czasach wiele się rozprawia i na porządek dzienny wchodzi różne projekty wyzyskania ich klimatu, wycieczka więc zjazdu higienistów będzie miała niemałe znaczenie.

Program zjazdu ustalony jeszcze w końcu r. z. pozostaje bez zmiany, obejmując zaopatrzenie się w wodę kanalizację, uprzątnięcie odpadków, oświetlenie, bruki i plantacje w małych miasteczkach i wsiach oraz organizację szpitalnictwa. Prace referentów są w toku i będą wydrukowane przed zjazdem, podobnie jak to się już stało w Poznaniu.

Budowa nowych ośrodków zdrowia w Warszawie.

Wydział zdrowia m. Warszawy organizuje w najbliższych tygodniach tymczasowy ośrodek zdrowia na Ochocie, w pomieszczeniu zajmowanym do niedawna przez szkołę powszechną. Zostanie tam uruchomiony urząd sanitarny, przychodnia przeciwgruźlicza, stacja opieki nad matką ciężarną i niemowlęciem, przychodnia przeciwwe-

neryczna i przeciwigłębiczna.

Magistrat rozpoczął również budowę takiego ośrodka na Grochowie, i przebudowę na Świętojerskiej — ten ostatni przeznaczając specjalnie dla ludności żydowskiej.

O zdrowy chleb dla ludności.

Prace ogólnej komisji do badania wypieku chleba są w pełnym toku. Komisja ta istniejąca przy ministerjum spraw wewnętrznych dzieli się na dwie części, a mianowicie: na część naukową, która prowadzi badania nad zaczynami jakością chleba i na część inspekcyjną - sanitarną.

Próby zaczynów wypiekanego chleba poddawane są badaniu laboratoryjnemu w specjalnie w tym celu ustanowionych przez min. spr. wewn. pracowniach przy politechnice warszawskiej oraz w pracowniach uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Przy badaniu zaczynów chodzi o wypracowanie zaczynów wzorowych, które następnie będą wprowadzane w piekarstwie dla polepszenia piekarnictwa.

Niezależnie od tego komisja prowadzi badania środków żywności i artykułów powszechnego użytku innych działów przemysłu spożywczego.

Higiena w hotelach.

P. minister Składkowski, w trosce o zdrowie podróżnych, wydał nowy okólnik zalecający wojewodom dołożenia usilnych starań, aby w najbliższym czasie każde miasto wojewódzkie i większe miasta prowincjonalne posiadały przynajmniej jeden hotel, zaopatrzone w łazienkę, aby w każdej chwili można było wziąć kąpiel.

Inicjatywa p. ministra Składkowskiego zostanie przyjęta z zadowoleniem przez ludzi, zmuszonych do częstego zatrzymywania się po miastach prowincjonalnych.

Skandaliczny brak szpitali.

Na gruźlicę umiera w Polsce rocznie około 70.000 osób. Wobec czego, zgodnie z przyjętymi normami obliczeń, dotkniętych tą chorobą jest 8 razy tyle, czyli 560.000.

W państwach cywilizowanych jedno łóżko przypada na 10.000 chorých — stosując się więc do tych norm winniśmy posiadać 56.000 łóżek. Niestety jednak w chwili obecnej daleko nam jeszcze do idealnych stosunków w tym względzie.

Wstyd doprawdy się przyznać, że Polska we wszystkich szpitalach i sanatorjach posiada zaledwie

Kupon Nr. 1.

Każdy czytelnik „Czystości”, który przysłał wycięty ten kupon i poda swój dokładny adres do Administracji otrzyma pamiątkę, która wyniesie tyle, a może nawet i więcej, co kosztuje numer pojedynczy „Czystości”.

Dr. M. ROSEN

w CZĘSTOCHOWIE
II ALEJA 41. TEL. 606.

Choroby skórne i weneryczne.

Specjalne leczenie żylaków
(Syst. Uniw. Paryskiego).

5.000 łózek dla swoich obywateli chorych.

Ministerstwo Higieny.

W Królestwie S. H. S. ustanowione jest Ministerstwo Higieny. Jak nam donoszą z Belgradu na miejsce zmarłego min. Al. Sawicza, wybrany został Al. Mitricz, znany higienista serbski.

3 miesiące więzienia za nieczytelną receptę.

Rząd norweski wprowadził karalność za pismo nieczytelne, jako przestępstwo mogące wyrządzić dużej szkody społecznej; specjalny dekret orzeka: Recepty lekarskie muszą być pisane wyraźnie i czytelnie i muszą być podpisane całkowitem imieniem i nazwiskiem ordynującego lekarza, a to w celu uniknięcia pomyłki. O ile istnieją dwaj lekarze tego samego imienia i nazwiska w tym samym mieście, muszą przybrać jakieś cechy, odróżniające ich wzajem. Lekarz, winny niezastosowania się do tego przepisu karany będzie więzieniem do 3 miesięcy.

Odpowiedzi Administracji.

1) W. P. A. Lekarzowi-D-ście w Radomiu. Najpoczytniejszym piśmem poświęconym zębolecznictwu w Niemczech jest „Zahnaerztliche Rundschau”, wydaw. przez Berlinische Verlangsanstalt w Berlinie N. W. 87.

Ewent. zaabonować można przez Adm. „Czystość”.

2) W. P. S. F. w Krzepicach. — Owszem, żylaki się leczy obecnie za pomocą zastrzyków specjalnych. Bliższe szczegóły o tym zabiegu znajdzie W. P. w artykule D-ra med. Marceliego Rosena, zamieszczonego w „Czystości”.

3) W. P. F. R. w Suwałkach. Która czekolada jest najodpowiedniejsza dla dzieci anemicznych nie jest jeszcze ustalone definitywnie. Nie omieszkamy W. P. w najbliższej przyszłości dokładnie pod tym względem poinformować.

4) W. P. R. G. w Będzinie. Pre-

paraty aptekarza Jana Gadebuscha są podobno niezłe. Dokładniej odpowiemy W. P. w numerze następnym.

5) W. P. M. S. w Warszawie. Ma W. P. słuszną rację. Szczoteczki „Purol”, t. zw. „Opakowanie Szkolne”, jako artykuł bardzo tani (szcz. puder tylko zł. 1,—) powinny być wprowadzone do wszystkich szkół. W składzie apt. Bukowiecki i S-ka Marszałkowska 120, oraz „Victorja”, Elektor. 15 można już otrzymać szczoteczki „Purol”.

6) W. P. S. T. w Lublinie. Który „Krem” jest najstosowniejszy dla W. P. powie W. P. lekarz-kosmetyk, który zbada skórę i cebulki włosów.

W Warszawie jest kilku dobrych lekarzy-kosmetyków. — Adresami ewent. chętnie służyć możemy.

7) W. P. F. R. w Katowicach. Uzdrowisko Ustron około Cieszyna zupełnie się nada dla osób cierpiących na artretyzm. Lekarzem zdrowszym jest Dr. Śniegón.

8) W. P. M. B. w Częstochowie. Mostki w złocie (ale tylko w dobrym gatunku) są lepsze i praktyczniejsze dla użębienia, niż żeby na podniebieniu. Rozumie się, o ile mostek w danym wypadku wogóle może mieć zastosowanie. Stanowczo nie radzimy się udawać do jakiegos pokątnego nie-specjalisty. — Że się podejmuje zrobić, jeszcze nie dowodzi, że umie. Możliwe jest nawet zakażenie.

W każdym razie lepiej się udać do doświadczonego Lekarza-D-ty.

9) Dr. med. S. w Krakowie. Przypuszczamy, że w firm. Reim i S-ka, oraz w Drogerji p. Panka na Kar-

Inż. F. Dawidowicz

w CZĘSTOCHOWIE
II ALEJA 31 TEL. 54.

Wszelkie Maszyny i Przyrządy dla fabryk, warsztatów i rolnictwa. Instalacje i motory elektryczne

melickiej pokażą W. P. D-wi interesujące Go artykuły.

10) W. P. H. K. w Poznaniu. Owszem, w drogerji w Bazarze Nowa 7.

11) W. P. K. L. w Białymstoku. W skł. apt. Prow. form. M. Zelkina Giełdowa 6, skł. apt. W. P. Pekera i Halperna.

12) W. P. R. S. w Szczekocinach. W skł. apt. p. Kowalskiego.

13) Województwo w Nowogrodzku (Urząd Zdrowia). Dziękujemy za poparcie. W tych dniach wyślemy.

14) Sejmik Powiatowy w Będzinie. Przepraszamy za zwłokę. Wysyłamy.

15) Państw. Dyrekcja Poczty i Telegr. w Wilnie. Dziękujemy za słowa otuchy. Wysyłamy.

16) Dyrekcja Państw. Szk. Rolnej w Białokrynicy. Dziękujemy! Wysyłamy!

17) Dyrekcja Szk. Handl. w Mławie. Wysyłamy i prosimy o poparcie.

18) Główny Urząd Statystyczny w Warszawie. Wysyłamy.

19) W. P. M. K. w Piotrkowie Tryb. Związek pracy firmy Ulen et Co. z czystością bardzo nas interesuje. Chętnie zamieścimy.

20) W. P. K. S. w Toruniu. Drogerja pod Gwiazdą, W-iej P. Jankowskiej.

21) W. P. S. F. we Lwowie. Chętnie umieszczamy ogłoszenia i komunikaty instytucji Państwowych i Samorządowych, szczególnie zaś te, które mają jakikolwiek bądź związek z czystością. Również i od Kas Chorych. Mamy nadzieję, że wszyscy, którzy nam sprzyjają, poprą nas prenumeratą i ogłoszeniami.

22) W. P. Inż. W. w Krynicy. Dziękujemy. Doznajemy poparcia ze wszystkich stron. Niektórzy są wprost zachwyceni naszą inicjatywą. Owszem w „Ruchu” można będzie nabywać „Czystość”.

23) „Harcerz” w Warszawie. Byliśmy pewni, że młodzież, która w czystości idealny życiowy, chętnie poprze naszą ideę. Nie omylił się! Bardzo nas to cieszy. Wysyłamy. Czołem!

Uwaga!

PP. Urzędnicy stabilizowani na zasadzie zaświadczenia władzy przełożonej otrzymają ze znanej wytwórni bielizny, bieliznę męską i damską, pościelową oraz całkowite wyprawy ślubne na 6-cio miesięczne spłaty bez zaliczek. **Zapytania do Adm. Czystości sub „Bielizna”.**

Nieruchomość w Toruniu.

Składająca się z dwóch domów mieszkalnych i obszernego budynku fabrycznego (dawniejsza stolarnia połączona z fabryką mebli) z kompletnymi maszynami, warsztatami i narzędziami, z lokomotywą Lanza, prawie nową, suzarnią drzewa i obszernymi składnicami, garażem etc.

JEST KORZYSTNIE DO NABYCIA.

Cena c-ca zł. 130.000. Warunki zapłaty do omówienia. Zgłoszenia poważnych reflektantów przyjmuje **Adm. Czystości sub „Nieruchomość w Toruniu”.**

Siwym włosom

przywraca pod gwarancją pierwotny kolor aptekarza Jana Gadebuscha Axela Regenerator włosów, butelka 3.— złote. O środku tem, pisze p. Kazimierz Karaś z Poznania pod dniem 8-go września 1926 r. co następuje:

„Uważam sobie za mój obowiązek donieść Szanownemu Panu, że polecony mi środek pod nazwą „Axela” Regenerator włosów działa bardzo dobrze. Moje siwe włosy już po kilkarazowym użyciu nabrały pierwotnego koloru. Środek ten będę w gronie mych znajomych gorąco polecał, gdyż przekonałem się, że jest rzeczywiście tem jedynym skutecznym środkiem przywracającym siwym włosom pierwotną barwę”.

Takich listów dziękczynnych jak powyższy odbiera firma nasza bardzo wiele.

Wobec tego, że Axela Regenerator działa nie odrazu, tylko stopniowo, polecamy tym osobom, które pragną skutku natychmiastowego „Rewax” farbę na włosy. Karton wystarczający na ca. 6 miesięcy kosztuje 6.— zł. Wyrabiamy w kolorach: czarny, brązowy, szatyn i blond.

Do przyciemniania włosów i siwych włosów na skroniach polecamy „Rewax-Tuszol” but. 2.— zł., pozatem fabrykujemy jeszcze w naszym laboratorium wzmocniony Regenerator włosów pod nazwą „Axela-Orizalina” but. 4.— zł., działa tak samo jak Regenerator tylko prędzej.

Wszystkie powyższe preparaty można nabyć w tych aptekach i drogerjach (składach aptecznych) w których jest do nabycia nasz znany i wypróbowany Krem-Axela od piegów i Mydło-Axela.

Nazwy: Axela, Orizalina, Rewax i t. d. są prawne zastrzeżone dlatego przy zakupach prosimy żądać wyraźnie tylko wyrobów Axela, a nie pozwolić sobie innych mniej wartościowych środków wzmocnić.

„AXELA” T. z o. p.

POZNAŃ, NOWA 7 (BAZAR)

Fabryka perfumów, mydeł toaletowych i kosmetyków.

Informacji też udziela Administracja „Czystości” Warszawa, Skrz. poczt. 729. pod „Axela”.

Wielka wyprzedaż! 30%o niżej cen fabrycznych!
za zł. 16.95.

Otrzymasz 3 metry materiału „KOR” na garnitur. „KOR” jest najelegantszym, najmodniejszym i najtrwalszym dziś materiałem, który sprzedajemy po tak bajecznie niskiej cenie, chcąc dać możność zapoznania się z nim najszerszym warstwom. Wysyłamy za zaliczką pocztową tylko za zł. 16.95 groszy, 3 metry materiału „KOR-PRIMA” zł. 20.95 gr. — 3 metry bostonu **Bez ryzyka!** zł. 28.60 gr. **Bez ryzyka!** W razie niespodobania się towaru, przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. — Zadatku nie potrzeba, płaci się przy odbiorze. — Za porto i opakowanie płaci kupujący.

Wiad. w Adm. „Czystości” dla „Kor”.

PRZEPUKLINA

(Ruptura)

Pasy ulepszonego systemu, zamykające największe ruptury,

PASY LECZNICZE

ortopedyczne przeciw obniżeniu żołądka, pooperacyjne i t. d.

PROSTOTRZYMACZE

i gorsety przeciw garbom i skrzywieniom

BANDAŻE

i pończochy przeciw żylakom dla pań i panów.

Wiadomość w Administracji „Czystości” sub „Pasy”

Dr. KATZ

Warszawa, ul. Zielna 11.

Leczenie Żylaków.

Przeznaczenie!

Jeżeli/Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, nadesłaj charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby (los Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz od ludzi, z którymi się łączysz). Zaskomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ilość osób najbliższej rodziny, a otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia. Szczegółową analizę wysła się po otrzymaniu Zł. 5.— Pisz do Adm. „Czystości” dla „Astrologa”. Ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu

„Welt-Detectiv”

Biurowe Informacyjne i wywiadowcze w Berlinie

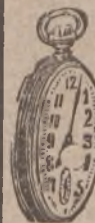
Największy niemiecki instytut detektywów, osiąga od przeszło 20 lat najlepsze wyniki. Działalność biura jest niezawodna, godna zaufania, jak również bez zarzutu, czego dowodem tysiące chlubnych podziękowań m. in. od władz, sędziów, adwokatów, urzędników, kupców i t. d. Dochodzenia, obserwacje w każdej prywatnej lub handlowej sprawie, jak również w sprawach cywilnych oraz karnych na całym świecie.

WYWIADY

o trybie życia, przedtem, powstaniu, opinii, działalności, dochodach, zdrowiu i t. d. ze wszystkich miejscowości krajowych, zagranicznych i zamorskich. Zlecenia kier. do Adm. Czystości dla „Welt-Detectiv”.

Krynica

Wszelkie zlecenia dotyczące się Krynicy można kierować do Adm. „Czystości” w Warszawie, Skrz. pocztowa Nr. 729 dla „Filij w Krynicy”

350 Wartościowych przedmiotów
za 15 zł. 75 gr.

Towar znacznie lepszy.

Na listowne zamówienie wysyłamy następujący komplet:

1) Zegarek męski nikłowy, szwajcarski, z dobrym chodem; 2) 1 łańcuszek do zegarka pozłacany; 3) 1 brzytwa załączająca; 4) 1 pedzelek do golienia; 5) 1 miseczka do golienia; 6) 3 łyżeczki do herbaty; 7) 2 kawałki mydła toaletowego; 8) 1 krawat jedwabny; 9) kom. spinek do mankiet; 10) 1 para rękawników; 11) 1 grzebień kieszonkowy z futerałem; 12) 1 szczyrtek stalowy; 13) 3 chusteczki do nosa; 14) 1 szczoteczka do zębów; 15) 1 lustro kieszonkowe i jeszcze 335 przedmiotów niezbędnych dla każdego człowieka — Cały ten komplet wysyłamy tylko za 15 zł. 75 gr. Taki sam komplet w gatunku „L” 17 zł. 45 gr. Gatunek „N” 20 zł. 75 gr. Zadatku nie potrzeba. Płaci się przy odbiorze. Za opakowanie i przewiózkę płaci kupujący.

BEZ RYZYKA! BEZ RYZYKA!

W razie nie spodobania się zwracamy pieniądze. Zgłaszać się do Adm. „Czystości” dla „Emka”.

GROM

wytępia radykalnie.

Pluskwy, Mole, Muchy. Prusaki, Karaluchy i wszelkie inne robactwo. Żądać wszędzie.

Zwracać się do Adm. „Czystości” dla „Grom”.

E. L. BREGMAN

w Warszawie, Złota 23.

**SKŁAD PRZYBORÓW
LEKARSKO - DENTYSTYCZNYCH**

Najtańsze i najlepsze
— źródło zakupu. —

Kto chce
mieć dzieci zdrowe
ten używa

**Mączkę
Nestlé'a**

Wszelkie artykuły

apteczno-perfumeryjne

szczególniej zaś

MYDŁO

„BLASKOLIN“

POLECA

Skład Apteczny

J. ORDON

w Częstochowie

Stary Rynek 21

Telefon Nr. 558.

PRZYJACIELU!

Gdy przyjedziesz

do Częstochowy,

załatwisz interesa,

radzę Ci wieczor-

em pójść do Kina

„ODEON“

gdzie spędzisz

kilka miłych godzin

oglądając

najlepsze obrazy.

BROWAR

„OKOCIM“

Reprez. w Częstochowie

○○○○

ul. Zielona Nr. 38

Telefon Nr. 566.

○○○○

OKOCIM pij, gdy masz pragnienie!

OKOCIM pij, gdy masz zmartwienie!

Czy w radości, czy też w smutku,

Pij O K O C I M aż do skutku!

Ministerstwo Rolnictwa

ściśle wyliczyło, iż jeden szczur niszczy
produktów na

zł. 120 rocznie.

W Ameryce, gdzie tępienie objęte jest
ustawami sanitarnymi, szczury przynoszą
szkody, sięgające rocznie do

50 milionów dolarów!

Tępienie myszy i szczurów bakcylami

Dla ludzi, drobiu, zwierząt domowych

i zwierząt nieszkodliwych!

Tępienie myszy i szczurów w rolnictwie, domu i podwórzu, za pomocą bakcyli tyfusowych na sposób profesora LOEFFLERA, jest już rozpowszechnione i daje bardzo dobre wyniki. Jest powszechnie znane, dlatego też nie wymaga szerszego omawiania. Należy tylko podkreślić nieszkodliwość tego zabiegu dla ludzi i zwierząt w przeciwieństwie do innych środków trujących.

Jak wiadomo, bakcyle tyfusu dostają się przez przewód pokarmowy do narządów trawienia gryzoniów i wywołują chorobę podobną do tyfusu i śmierć.

Zapytania kierować do Adm. „Czystość“

Warszawa, Skrz. poczt. 729. — Dla „Tępienie szczurów“.

Sztuczne Słońce Górskie

dla wyczerpanych pracą zawodową.

Dla nerwowych, wyczerpanych pracą nocną, dla cierpiących na bezsenność oraz dla trenujących się sportowców w celu osiągnięcia większej sprawności sportowej, niema nic lepszego od przyjemnej kuracji za pomocą naświetlań niewidocznymi promieniami ultrafioletowymi „Sztucznego Słońca Górskiego” Original-Hanau. Naświetlania służą jako naturalny środek zapobiegawczy do utrzymania sił organizmu przeciw czynnikom chorobotwórczym. Podobnie jak podróż dla wypoczynku, naświetlania te wzmacniają i odżywiają umysł i ciało. Już kilka naświetlań wystarcza do wydatnego podniesienia sił opornych ciała i ducha. Naświetlania wzmacniają duchowo i fizycznie, powodują ożywienie humoru. Naświetlania „Sztucznym słońcem górskim” Original-Hanau działają także przy objawach starości, ogólnym osłabieniu u rekonwalescentów po ciężkich chorobach, oraz u osłabionych położnic.

O wyniku naświetlania zapytajcie się swoich znajomych, oraz swego lekarza. Szczegółowych drukowanych wyjaśnień udziela:

„QUARCLAMPEN-GESELLSCHAFT”

G. m. b. H. HANAU a/Main. skrz. poczt. 222.

Kto chce spróbować naświetlania, musi zwrócić uwagę na to, aby był naświetlany lampą „Original Hanau”. Bezwartościowe naśladownictwa należy odrzucać. **Wiad. udziela też Adm. „Czystości”.**

Stacja Klimatyczna OTWOCK

ZAKŁAD LECZNICZY

Dr. W. PRZYGODY

Najnowsze metody leczenia; sztuczna odma piersiowa, Roentgen, lampą kwarcową i iukowa. Analizy lekarskie. Pawilon dla leczenia dietetycznego (cukrzyca, choroby nerek). Informacje w zakładzie lub w Warszawie. — Tel. 142-60
Telefon międzymiastowy na miejscu.

Stały zarobek

mogą mieć ci, którzy się według moich recept nauczą fabrykacji następujących praktycznych artykułów:

- 1) Miód sztuczny, wygląd i smak prawdziwego miodu pszczelego.
- 2) Marmolada, jabłeczna, śliwkowa itp. bardzo pożądana
- 3) Smalec gęsi sztuczny, zapach i smak prawdziwego smalcu gęsiego.
- 4) Masło sztuczne, smak, zapach i kolor prawdziwego.
- 5) Masło roślinne, jak Ceres, Kunerol itp.
- 6) Syrop kartoflany, artykuł b. poszukiwany.
- 7) Czekolada droga i tania.
- 8) Wina owocowe bardzo smaczne i tanie.
- 9) Miód do picia najlepszego gatunku.
- 10) Wino rodzynekowe, smaczne i tanie.
- 11) Kwas w smaku szampańskiego wina, b. tani.
- 12) Krem przeciwko piegom
- 13) Pasta do obuwia, najlepszego gatunku.
- 14) Środek do czyszczenia metali, szyb, lustet, a la Sidel itp.
- 15) Pokost do malowania, także pokost sztuczny.
- 16) Proszek do prania w proszku i w kawałkach.
- 17) Glazura do obuwia.

Wszystkie te artykuły wyrabiać można w domu, bez specjalnych urządzeń i maszyn.

Dokładne informacje co do sposobu fabrykacji i t. d. wysyła się po otrzymaniu 10 zł.; przy 5 art.—zł. 40.—

Zamówienia uprasza się przysyłać do

Administracji „Czystości” w Warszawie,
Skrz. poczt. Nr. 729 przekazem lub na PKO. Nr. 15-960
dla „Laboratorium Domowe”.

SAMOCHODY

najwygodniejsze

i na warunkach przystępnych
najlepiej się kupuje w firmie

„ELIBOR” w Częstochowie

ul. Panny Marji Nr. 14

„Chevrolet”

Biuro Próśb

przepisywań na maszynie

„Ekspress”

w Częstochowie

II Aleja 42. — — Telef. 490
nad Zegarem.

Biuro Techniczne

„PROMIEN”

CZĘSTOCHOWA

II Aleja 30. — Telefon 24

Adres telegr.: Częstochowa — Promień.

Materiały techniczne i elektrotechniczne.

Motory elektr. Instalacja światła i siły.

RADJOODBIORKNIKI i RADJOSPRZĘT

Inż. B. Hłasko i Skrzynecki

Biuro techn. i fabr. „MŁOT”

W CZĘSTOCHOWIE

ul. Mała 24. — Telefon 507.

Wszelkie urządzenia sanitarne

Wodociągi. — Kanalizacja. — Wentylacja.

Centralne ogrzewanie wodne i parowe.

Kotłarnia miedziana i żelazna.

Zdolni Ajenci(tki)

Akwizytorzy (rki) poszukiwani są we wszystkich miastach Rzeczypospolitej i Zagranicy (gdzie są liczniejsze kolonie polskie). Adresy należy podać do Administracji „Czystości” w Warszawie, Skrzynka poczt. Nr. 729 dla „Purol”

Kto chce w Warszawie coś załatwić, może to uczynić przez nasze Biuro zleceń. Oferty do Adm. „Czystości” w Warszawie, skrz. pocztowa 729 dla „Biuro Zleceń”

Krynica, Zakopane, Truskawiec i Ciechocinek.

Mam wille, parcele, pensjonaty i t. d. do sprzedaży lub dzierżawy, również lokale do wynajęcia. Oferty osób szybko decydujących kierować do Administracji „Czystości” w Warszawie, Skrz. pocztowa Nr. 729 dla „Pośrednictwo”

Posiadam 20 tys. złotych

oczekuje poważnych propozycji. Oferty do Administracji „Czystości” w Warszawie, Skrz. poczt. Nr. 729 dla „Dzielnego”

Kto chce, aby towar dobrze sprzedany, kto chce coś kupić, otrzymać posadę, rozpoznać wynalazek lub w ogóle jakkolwiekbyś transakcję przeprowadzić—ten powinien dać ogłoszenie w „Czystości” gdyż pismo to dociera do wszelkich kątów Rzeczypospolitej Polskiej

Palacze!

„Purol” usuwa osad, nikotynę i nieprzyjemny zapach z ust. Żądać wszędzie.

Kto chce mieć świeżą i ładną cerę niech napisze do Adm. „Czystości” Skrz. poczt. Nr. 729 dla „Promień”

CHORZY na PŁUCA

proszeni są o podanie adresu do Adm. „Czystości” w Warszawie, Skrz. Poczt. Nr. 729 pod „Płuca”

Wyuczę fryzjerstwa i ondulacji.

Oferty do Admin. „Czystości” w Warszawie Skrz. poczt. Nr. 729 dla „Fryzjera”

Cierpiący na Cukrzyce

proszeni są o podanie adresu swego do Administracji „Czystości” w Warszawie, Skrzynka poczt. Nr. 729 sub „Cukrzyca”

Najpoczytniejszym organem m. Częstochowy i okolicy

jest

Redakcja

i Administracja

III Aleja 52

SKLEP „GOŃCA”

II Aleja 26

Posiada stale wszelkie materiały pisemne. Drukarnia zaś wykonywuje wszelkie roboty drukarskie

Ostatnie Nowości

Zegarki, Harmonijki, Lusterka, Zabawki i kwiaty sztuczne oferuje w różnych gatunkach i po najniższych cenach hurtowych w sortymentach 50 zł. N. P. wysyłamy 6 Budzików w najlepszym wykonaniu za 50 złotych franco

F. W. H. Hegewald, Hanau
Nr 361 (Niemcy)

Jak się odzwyczaić od palenia w ciągu 3 dni.

Każdy, nawet najbardziej namiętny palacz, może się w sposób łatwy i przyjemny odzwyczaić się od zgubnego wpływu nikotyny w przeciągu 72 godzin.

Kto był dotąd niewolnikiem strasznego nałogu, może się go pozbyć wraz z nim szeregu chorób, które mu zagrażają, jak melancholji, dyspersji, rozstroju nerwowego, niedomagań żołądka, gardła, nerek, pęcherza, wady serca, paraliżu, suchot, bólu głowy, choroby oczu, utraty pamięci, niemocy płciowej i t. d.—Na temat powyższy napisaliśmy książkę, szeroko traktującą o strasznych skutkach tego nałogu i o metodach leczenia go.

Metoda nasza przedłuża życie, daje gwarancję spędzenia długich zdrowych lat, daje zadowolenie moralne i fizyczne, krzepi nadwątłone zdrowie.

Wiadomość w Administracji „Czystości” Warszawa, skrzynka pocztowa 729. Dla „Tytoń”

TAPCZANY KNIPPENBERGA

ze skrytką na pościel, zastępują łóżka.

Ani kurzu, ani moli, ani robactwa
higieniczne, Elastyczne, trwałe.

Każdej wielkości. Piękny wyrób. Nieograniczona gwarancja
Higieniczne materace sprężynowe, — higieniczne kozetki.

Wiad. w Adm. „Czystości sub „Tapczany”.

Hemoroidy giną!

w 5—6 dniach bez lekarstwa i operacji, 52-letnie doświadczenie. — Wysyłam przepis za pobraniem pocztowym 6 złotych i porto.

J. WIERZBOWSKI, NOWE-POMORZE
Felczer szpitalny.

WTÓR Na szczególną uwagę zasługuje „Wtór”, drukujący sposobem domowym: okólniki, formularze, szematy, pisma szkolne, rysunki, cenniki ilustrowane, Cena kompletu 160 zł. Najpochlebniejsze opinie. Adm. „Czystości” dla „Wtór”.

Wyczam manicure

Oferty do Administracji „Czystości” w Warszawie Skrzynka pocztowa Nr. 729 dla „Manicure”

Poszukujemy

wspólnika lub udziałowca do intratnego interesu. Wkład od 10 do 50 tys. złotych Oferty do Administracji „Czystości” sub „Udziałowiec”

SKŁADY APTECZNE

prow. farm.

Zygmunta ORŁOWSKIEGO

W CZĘSTOCHOWIE

II Aleja Nr. 24 i 29.

Posiada wszelkie artykuły apt. i perfum.

Także szczoł. „PUROL”

Kto się chce

nauczyć techniki dentystycznej niech poda swój adres, załączając znaczek na odpowiedź do Adm. „Czystości” w Warszawie, Skrz. poczt. Nr. 729 dla „Technika”

LAKTOBACILLIN - JOGHURT

w/g prof. **Miecznikowa**, przyrządzone na przegotowanym mleku, najlepsza odżywka dla dorosłych i dzieci, znakomity środek przy **Katarach żołądka i jelit, chorobach sercowych, cyrakuach, ekzemie, cukrzycy i t. d.**

Szczegóły w bezpłatnych prospektach.

Probowki z zakwaszką do użytku na 6 razy wysyła za 1 zł. Administracja „Czystości” dla „Ramogen”

Wilno i Wileńszczyzna.

Najlepsza lokata kapitału! Majątki ziemskie, ośrodki, obiekty parcelacyjne, najtańszej! Domy dochodowe. Obiekty fabryczne, siła wodna na młyny, papiernie Obiekty i materiały leśne.

Wiad. w Adm. „Czystości” sub Wileńszczyzna.

Biuro Pośrednicze

Złatwia wszelkie czynności dotyczące pośrednictwa mieszkań i innych spraw, oraz udziela dokładnych informacji. Przeprowadza wszelkie transakcje Hel-Gdynia-Orłowo. Wiad. Adm. „Czystości” dla „Gdynia”

Zęby — to fundament zdrowia!

Kto zaniedbuje swe zęby, ten niszczy swój organizm!

Zęby należy badać przez lekarza-d-tę co pół roku!

Nie czekać, aż zęby zabolą!

Nie udawać się do żadnych pokątnych partaczy!

Udawanie się do nich połączone jest ze stratą zdrowia i pieniędzy!

Szczególnie szkodliwe jest dla zdrowia wprawianie zębów przez partaczy, bo zamiast pomocy, uzyska się przeważnie szkodę dla swojego zdrowia!

Leczenie, wyjmowanie, wprawianie i wogóle wszelkie zabiegi w jamie ustnej, powinny być wykonywane tylko przez dobrych specjalistów, lekarzy d-tów.

LEKARZ-DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

W CZĘSTOCHOWIE

Aleja Najśw. Maryi Panny Nr. 10

Telefon № 250.

Przyjmuje codziennie od godziny 9—1 po południu i od 3—7 wiecz.

Choroby zębów i jamy ustnej.

Zęby sztuczne. Korony. Mostki.

Godne polecenia są:
Preparaty i aparaty „PUROL”

DO PIELEGNOWANIA JAMY USTNEJ

oraz

UŻEBIENIA NATURALNEGO I SZTUCZNEGO.

(Zastrz. Urz. Patent. № 6002 i 21613)

SYSTEMU LEKARZA-DENTYSTY

MICHAŁA GREJNIECA

W CZĘSTOCHOWIE

ul. Najśw. Maryi Panny № 10, Telefon № 250.

Konto czekowe PKO. № 64272.

— — — Skrzynka pocztowa № 104

Zwracamy uwagę na udoskonalone szczoteczki „PUROL”-„ANATOMICZNE”
które, jak się widzi na rysunku, specjalnie przystosowane są do trzonowców.

Włosie obejmuje zęby trzonowe ze wszystkich stron i świetnie je oczyszcza.

„Anatomiczne” - „Purol” niezbędne są też dla osób, mających korony
i mostki w ustach.

Niektórym się zdaje, czy warto mówić o szczoteczkach do zębów: wchodzi się do drogerji, bierze się pierwszą, lepszą, ładną, o włosiu twardem i rzecz skończona.

Otóż tak nie powinno być!

Jeżeli wyjdziemy z założenia, że zęby to fundament zdrowia, a osad i nieczystość niszczą ten fundament.

Jeżeli przekontrolujemy, że te wszystkie tak niby ładne, błyszczące i polerowane szczoteczki NIE OCZYSZCZAJĄ WOGÓLE zębów, gdyż nie dosięgają zębów trzonowych, które najwięcej mają resztek jedzenia na sobie i pomiędzy sobą.

Jeżeli zrozumiemy, że TYLKO SZCZOT. „PUROL” dzięki swej specjalnej budowie trzonu i włosia, RZECZYWIŚCIE oczyszczają zęby i NIE KRWAWIĄ dziąseł.

Jeżeli każdy to zrozumie, a udzieliwszy tej kwestji, tak ważnej dla zdrowia, choć kilka minut zastanowienia się,—napewno sobie uprzytomni i przekona się o racji tych słów, a wtedy!—każdy!—

Wchodząc do drogerji, apteki, perfumerji itp.—po szczoteczkę do zębów, — odrzuci te wszystkie błyskołki i powie:

„Proszę mi dać szczoteczkę do zębów „PUROL”, gdyż ona jest najlepsza”.

Nie ulegnie żadnej namowie, stanowczo odrzuci wszelkie inne i postawi na swoim.

Jeżeli właściciel drogerji nie ma tych szczoteczek, NIE BRAĆ innych i czekać, aż wypisze szczot. „PUROL”.

Jeżeli ów Pan wbrew woli klienta i swoim własnym interesom, nie uczyni tego, uprasza się o przesłanie zamówienia wprost do Częstochowy, Skrzynka pocztowa **Nr. 104 „PUROL”**.